

EUROPHARM FORUM'DAN YANSIYANLAR

Prof.Dr.İsmail ÜSTEL
HacettepeÜn.Ecz.Fak.

Bu yazı, eczacı olmaktan gurur duyanlar ve eczacılık yapmaktan keyif alanlar için yazılmıştır.

Bu duyguları alabildiğince yaşadığınıza ve olabildiğince paylaştığınıza inanıyorum. Ülkemizdeki makro koşullar (politika, ekonomi, yükselen-alçalan değerler...) ve bunların mesleğimizdeki yankıları, içinizi karartıyor olabilir. Tüm bu olumsuzlukların üstesinden gelebileceğimizi düşünüyorum gene de. Yeterki, beyin ve yürek imcesini gerçekleştiririm. Günümüzden yarınlara uzanan rotada yelkenlerimizi iyimserlik rüzgarıyla doldurabilelim. Daha doğruya, daha iyiye ve daha güzele elbirliğiyle yönelebilelim...

İlk bakışta ütöpik gibi görünen bu yaklaşımımı ateşleyen olay, 17-18 Ekim 1996'da Kopenhag'da yapılan "5.EuroPharm Forum Toplantısı" oldu. Bildiğiniz gibi, EuroPharm Forum, Dünya Sağlık Örgütü'nün Avrupa Bölgesi'nde yer alan ülkelerin ulusal eczacılık meslek örgütlerinin oluşturduğu bir ortam. Eczacılık vizyonunun olgunlaştığı, misyonunun biçimlendiği, farmasötik hizmet sunum ilkelerinin belirlendiği ve stratejilerinin tartışıldığı bir platform. İlk toplantısını 1992'de yapmış olan EuroPharm Forum, bugün için 30 ülkenin ulusal meslek kuruluşlarının bulunduğu bir yapı. Bunlar arasında Türkiye (TEB) de yer alıyor. FIP (Uluslararası Eczacılık Federasyonu) ve PGEU (Avrupa Birliği Farmasötik Grubu) ile EPSA (Avrupa Eczacılık Öğrencileri Birliği) başta olmak üzere, çeşitli uluslararası kuruluşlar da gözlemci statüsünde katılıyorlar. Etkinlikler, Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisinin Farmasötikler Birimi tarafından koordine ediliyor.

Bu toplantının ana teması "GPP-İyi Eczacılık Uygulamaları" idi. Bu kavramın tanımı, çerçevesi, boyutları, altbaşlıkları, ön koşulları, engelleyen unsurlar ve çözüm yolları üzerinde duruldu. Başarılı uygulama örnekleri sergilendi, bunların diğer ülkelere yansıtılabilmesinin olanakları ve olasılıkları görüldü. Özünde "farmasötik hizmet kalitesi anayasası" olan GPP'nin yaşama geçirilebilmesinin şans ve şartları enine boyuna tartışıldı. Öncelikle "ilaç tedavisinin sonuçlarına eğilen ve bunların hasta yaşam kalitesine etkilerine yönelen" farmasötik bakım anlayışının üzerinde de duruldu. "GPP yaklaşımı" ile "farmasötik bakım uygulamalı felsefesi" arasındaki etkileşimler boyutlandırıldı. Eczacılık hizmet sunum kalitesine yönelik çalışmaların kanıtlara dayandırılması gereğinin altı - kalın çizgilerle- çizildi. Bir başka deyişle, işe yaradığı (hedeflenen sonuçlara ulaştırdığı) kanıtlanmış kalitede hizmet sunulması gerektiği vurgulandı. Bu bağlamda,

İngiltere'nin sunduğu "Yeni Ufuklar" çalışması, etkileyici bir örnekti. Diğer taraftan, Danimarka'daki (öğrencileri eczacı olan) eğitim kurumundaki "Eczacılık Hizmet Sunumu Araştırma-Geliştirme Birimi", hizmet kalitesi yönetimi açısından düşündürücü bir anlayışın ürünüydü.

Türkiye, EuroPharm Forum toplantısı çerçevesinde oluşturulan GPP konu başlıklarından "Diyabet", "Astım" ve "Hipertansiyon" çalışma gruplarında yer aldı. Bu katılım, bir yükümlülük aşında; Ülkemizdeki serbest eczacıların bu konularda halk sağlığına ve eczacılık meslek kimliğine katkıda bulunacağına ilişkin bir ulusal söz! Söz konusu kronik rahatsızlıklarda, ilaç tedavisinin akılcılığı ve hastanın yaşam kalitesinin iyileştirilmesi yönünde serbest eczacılarımızın kararlı ve sürekli adımlar atacağı sözü!..

Bu meslek sözünün tutulması, eczacı olmanın gururunu ve eczacılık hizmeti sunmanın keyfini yaşayan meslektaşlarıma düşüyor. Verilen sözün gereğini yerine getirebilmek için, meslek örgütümüzün önderlerinin ve öncü eczacıların eşzamanlı çaba harcaması gerekiyor. Hepimiz, beyin gücümüzü ve yürek kapasitemizi seferber etmeliyiz...

"İlacın yanısıra, hastaya da odaklanan klinik eczacılık" ve "insan/kurum ilişkilerinde yoğunlaşan sosyal eczacılık" aşamaları kavranıp sindirilmedikçe, GPP noktasına gelebilmek hiç de kolay değil. Anılan kilometre taşlarından geçilmedikçe, GPP rotasında yol alabilmek oldukça zor. Artık "değişim-dönüşüm" olgusunu algılamak, kabullenmek ve gereğini yapmak zorundayız. Gerek bireysel boyutta, gerekse meslek ölçeğinde!.. Eczacılık mevzuatında reformdan eğitiminde güncellemeye, meslek kimliğinin tazelenmesinden toplumsal imajının yenilenmesine yayılan bir dizi çalışmayı gecikmeden başlatmak/ilerletmek, zorundayız. En ideal noktadan değilse bile, akılcı bir yerlerden başlamaktayız...

Danimarka ile Türkiye arasındaki uzaklık, uçakla üç saat. Ne var ki, birçok konuda olduğu gibi, eczacılık hizmet sunum kalitesi bakımından, bu "mesafe" - en iyimser kestirimle- üç onyıllı..

Geliniz, bu uçurumu elbirliğiyle kapatmaya çalışalım. Eczacılık ve eczacılar; daha da önemlisi, insanlarımız buna değer...